

CIÈNCIES SOCIALS

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2021-22

3r NIVELL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

INTRODUCCIÓ.

La programació que tot seguit presente és entesa com un **instrument de planificació del meu treball** per al present curs escolar i que conté una justificació, una contextualització i una explicació dels diferents elements curriculars. A més, presente l'organització d'objectius seleccionats, les competències clau del currículum amb les què estan relacionats, els continguts, la metodologia, els criteris d'avaluació, etc., inclosos al **Decret 108/2014**, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, en funció de la normativa vigent, les característiques de l'entorn, del centre i del meu alumnat, per al **3er curs** d'Educació Primària, a l'àrea de **Ciències Socials**.

Esta programació està configurada a través de la proposta **del llibre Crònica 3, d'Edicions Bromera**, que pretén contribuir a la introducció de la ciència i del mètode científic com a instrument d'aprenentatge i reflexió, fonamental per a bastir uns procediments de treball adequats i que proporcionen independència i capacitat per a progressar en l'autogestió del coneixement a través de la curiositat i que seran, imprescindibles per a l'adquisició de la resta d'aprenentatges curriculars.

Els materials que es presenten en el mateix van a ser adaptats a propostes metodològiques variades i, per tant, el llibre de text no es va a convertir en el centre de l'activitat de la meua aula, sinó que el vaig a inserir a la mateixa i em va a servir per a completar el conjunt d'experiències relacionades amb l'aprenentatge de la ciència i el mètode científic.

Respecte a la seua **justificació legal**, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (**LOE**), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (**LOMCE**), en el seu **article 91** sobre les **funcions del professorat** determina que, entre altres, he de realitzar les següents: "La programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats." Per altre costat, el **Reial Decret 126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, determina en el seu **article 3.2** que "els centres docents desenvoluparan i completaran, en el seu cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en ús de la seua autonomia". El D108/2014 fixa en el seu article 11 els elements que, com a mínim, han de constar en les programacions didàctiques.

El propi [D108/2014](#) i la seua modificació pel [D88/2017](#), de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica este Decret, serviran de base en tots els aspectes curriculars de la meua Programació. Per últim, dir que he tingut en compte [l'Ordre ECE/65/2015](#), de 21 de gener, per la què es descriuen les **relacions** entre les **competències**, els **continguts** i els **criteris d'avaluació** de l'Educació Primària, ja que **l'objectiu és potenciar l'aprenentatge per competències**, integrant-les a la resta d'elements curriculars per propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

L'adquisició eficaç d'estes **competències clau del currículum**, per part del meu l'alumnat i la seua contribució a l'aconseguiment dels objectius de l'etapa educativa, des d'un caràcter transversal i interdisciplinari, exigeix el disseny **d'activitats** que permeten al meu alumnat avançar cap els resultats d'aprenentatge de més d'una competència a la vegada.

Sobre la **justificació pràctica**, és a dir, les seues **finalitats**, ressalte les següents: ser un **instrument de planificació, desenvolupament i avaluació** del procés d'ensenyament i aprenentatge; **facilitar al màxim la meua pràctica docent**; assegurar la **coherència entre les intencions educatives i la pràctica** a l'aula; servir de **guia i referent** per a programar les **Unitats Didàctiques Integrades**; oferir el **marc de referència** per organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del meu alumnat; **augmentar la meua competència com a professional** de l'ensenyament i **potenciar el treball d'equip** de tot el professorat.

Però, **com cal fer una Programació Didàctica?** Doncs, [l'article 12](#) del [D108/2014](#) determina els **passos que s'han de seguir** per a la seua correcta elaboració.

Tot seguit, presente la seua seqüència de forma resumida: **primer**, la Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE) marca les directrius, reparteix les tasques i planteja un calendari de treball; **segon**, els Equips Docents, juntament amb els especialistes, elaboren les Programacions Didàctiques seguint les directrius i el pla de treball marcats, coordinats pel Cap d'Estudis; **tercer**, el/la director/a del centre comprova que les Programacions Didàctiques continguen els elements segons la normativa; en **quart** i últim lloc, la Inspecció d'Educació supervisa i realitza el seu seguiment.

La Programació que presente es **contextualitza** al **CEIP Virgen del Rosario**, a la ciutat de Torrent, província de València, on des de fa uns anys, la incorporació d'alumnat estranger és molt significativa. Actualment, trobem xiquets i xiquetes de més de 20 països del món i el fet que tinguen costums i cultures diferents ens ha portat a plantejar-se molts interrogants sobre la nostra pràctica educativa que van molt més enllà d'aconseguir la competència lingüística en els dos idiomes oficials de la Comunitat. Estem convençuts que la millor manera d'evitar la discriminació i el racisme és preservar la identitat de cada grup, conèixer i acceptar la diversitat per tal d'aconseguir la comprensió i l'enteniment. Totes les mesures educatives estan recollides al programa "Nuestro cole es de colores".

En la meua classe tinc un total de 21 alumnes. Dos d'elles es van incorporar a l'aula durant la primera setmana i tenen un total desconeixement de la llengua valenciana. Existeix una gran diversitat a nivell curricular, de fet, compte amb diversos alumnes que no tenen la lectoescriptura adquirida.

En referència als **llocs docents** són els que corresponen d'acord amb **l'Ordre 12/2013**, de 14 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es fixen els criteris per a la determinació de les relacions de llocs de treball i es publiquen les **plantilles** tipus de les Escoles Infantils de II Cicle, dels Col·legis Públics d'Educació Primària i dels Centres d'Educació Especial de titularitat de la Generalitat Valenciana.

Respecte al **projecte lingüístic**, el centre presenta, en Educació Primària, un **Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (Llei 4/2018)**, on el 57% de les matèries s'estudien en valencià, un 27% en castellà i un 17% en anglès.

Per últim, i per a aconseguir el bon funcionament del centre, este disposa d'una sèrie de **documents organitzatius bàsics** com són: el Projecte Educatiu (**PEC**), la Concreció Curricular, la Programació General Anual (**PGA**), el Pla de Foment Lector (**PFL**), el Pla d'Acció Tutorial (**PAT**), el **Pla d'Igualtat i Convivència (PIC)**, el Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (**PADIE**), el Pla d'Actuació per a la Millora (**PAM**), el **Plans de transició entre etapes**, i el **Pla d'Autoprotecció**, a més del Projecte Lingüístic del Centre (**PLC**) que he nombrat anteriorment.

La meua Programació Didàctica es contextualitza en **l'àrea de Ciències de socials** per a un grup de xiquets i xiquetes de **3r de Primària**. Este grup compta amb un total de **16 alumnes**. La seua **escolarització** es regirà pels principis de **normalització i inclusió**, i s'assegurarà la no-

discriminació, sempre atenent a la diversitat i amb la col·laboració de la resta d'especialistes.

2, 3 I 4 OBJECTIUS DE L'ÀREA VINCULATS AMB COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM I CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ.

ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

.1 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA PER A L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

1. Desenvolupar l'interés per la recerca d'informació utilitzant tant la lectura com les TIC.
2. Resoldre de forma cooperativa experiències senzilles guiades per preguntes que cal respondre utilitzant l'observació, instruments habituals i registres clars.
3. Identificar les capes de la Terra i anomenar algunes de les seues característiques.
4. Iniciar-se en hàbits d'orientació i en nocions espacials. Anomenar i identificar els punts cardinals.
5. Conèixer les característiques d'un plànol i d'un mapa.
6. Conèixer els diferents gasos que componen l'aire. Anomenar algunes de les seues característiques.
7. Conèixer i identificar diferents fenòmens atmosfèrics i les seues causes.
8. Conèixer els diferents estats de l'aigua en la natura.
9. Conèixer els cursos d'aigua, identificant tipus d'aigües (subterrànies i superficials).
10. Conèixer tipus de paisatges, identificar els seus elements i anomenar les seues característiques.
11. Prendre consciència de l'entorn familiar del qual forma part i conèixer els valors que fonamenten la vida en família.
12. Reconèixer, apreciar i valorar la seua pertinença a uns grups socials i culturals determinats (barri, localitat, comunitat autònoma, etc.), amb característiques i trets propis (normes de comportament, costums, valors, llengua, cultura, etc.).
13. Explicar la idea de població, identificant els factors que la canvien i els mètodes per a estudiar-la.
14. Identificar quins quatre factors fan variar la població, coneixent el cens i el padró com a instruments per a quantificar la població i per a determinar-ne les característiques i els canvis.

15. Descriure i caracteritzar els grups de població en relació amb el treball, identificant les activitats econòmiques dels tres sectors en els quals s'agrupen.
16. Explicar què és la demografia i la relació que té amb els factors geogràfics, socials, econòmics o culturals, comprnent els principals conceptes demogràfics i calculant-los a partir de les dades de població.
17. Realitzar exposicions orals argumentant les opinions pròpies sobre els canvis produïts en les societats pels moviments migratoris.
18. Respectar la varietat dels diferents grups humans i valorar la importància d'una convivència pacífica i tolerant entre tots aquests sobre la base dels valors democràtics i dels drets humans universalment compartits.
19. Participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social, creant estratègies per a resoldre conflictes.
20. Identificar les institucions polítiques més importants de la Comunitat Valenciana i quines funcions tenen.
21. Conèixer les manifestacions culturals populars de l'entorn més pròxim.
22. Situar i representar espacialment els elements més significatius de l'àmbit local i autonòmic.
23. Desenvolupar una actitud de respecte cap a les característiques i els trets propis d'altres grups, rebutjant qualsevol tipus de discriminació.
24. Identificar l'impacte d'algunes activitats humanes en l'entorn natural i social, distingint en aquestes el que és positiu i el que és negatiu. Reconèixer i descriure algunes de les actuacions més visibles en el seu entorn (edificis, cotxes, parcs, etc..) i expressar la seua opinió sobre els aspectes positius i negatius d'aquestes intervencions.
25. Conèixer les normes bàsiques com a vianants i usuaris de transport.
26. Identificar les característiques de les matèries primeres i dels productes elaborats.
27. Identificar el tipus d'activitats dins del sector serveis.
28. Ubicar unitats temporals bàsiques (passat, present i futur) en els esdeveniments de la història de la localitat.
29. Conèixer les unitats del temps històric (anys, dècades, segle, mil·lenni i edat).
30. Conèixer el concepte d'història.

COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM

1 ^a	Comunicació lingüística (CCL)
2 ^a	Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CM)
3 ^a	Competència digital (CD)

4 ^a	Aprendre a aprendre (CAA)
5 ^a	Competències socials i cíviques (CSC)
6 ^a	Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)
7 ^a	Consciència i expressions culturals (CEC)

BLOC 1- INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV
<p>20 21 22 23 24 25 26 27 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió. -Contrastació de dades de diferents fonts. -Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. -Recollida d'informació sobre fets o fenòmens. -Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. -Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat. -Localització i tractament de la informació de manera responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius TIC. -Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure-hi formats de caràcter i manipulació bàsica d'imatges. -Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres. -Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC. - Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de ferramentes comunes en dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació. -Lectura de textos propis de la temàtica a investigar. -Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. -Ús d'esquemes, gràfiques, mapes. -Exposició oral de conclusions d'una experiència. -Ús de vocabulari específic. -Planificació i presentació de projectes i informes, per a comunicar resultats. -Ús de textos narratius. -Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint amb la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Ajuda, treball amb tots, acceptació a tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes -Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. 	<p>BL1.1. Formular conjectures senzilles a partir d'esquemes docent sobre els canvis i la salut amb el ser humà i la salut, la matèria i l'energia i la tecnologia els conceptes clau i establint instruments més adequats.</p> <p>BL1.2. Obtindre de manera responsable per mitjà de l'observació i reconeixent els canvis i interaccions i registrar la informació en textos utilitzant mitjans d'emmagatzematge i cura i manteniment.</p> <p>BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfics i representar la informació i seua evolució i destacar altres fets o la seua rellevància i títol individual, social i mediambiental.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralment (narratiu) les conclusions de la realitzada, fent referència a les segües utilitzant suports.</p> <p>BL1.5. Participar en equips de tasca que li corresponen a metes comunes, acceptant aportacions i ajudant els companys del grup i expressant les seues opinions dels conflictes de manera responsable.</p> <p>BL1.6. Seguir instruccions de treball d'aprenentatge mantenint la motivació realitza adaptant-se als canvis i no desanimar-se davant de les dificultats demanant ajuda si en necessita.</p> <p>BL1.7. Planificar la realització de tasca proposant un pla de treball i seleccionar els materials i mètodes de qualitat del resultat amb l'observació.</p>

	<p>Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. -Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa. -Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. -Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i el producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació. 	
--	---	--

BLOC 2.- EL SER HUMÀ I LA SALUT

OBJEC - TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV
3 6 8 9 21	<ul style="list-style-type: none"> -Morfologia externa del cos. -Els òrgans dels sentits i les seues funcions. -Ús d'imatges, gràfics i dibuixos -Hàbits posturals (postura corporal correcta a l'asseure's, desplaçar-se, transport de càrregues) per a previndre malalties funcionals, com escoliosi, lumbàlgies, dolor cervical, etc. -Prevenició dels riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC. -Exploració dels sentiments i emocions pròpies i dels companys 	<p>BL2.1. Identificar les transformacions que produïxen en el propi cos a partir de l'observació d'un mateix.</p> <p>BL2.2. Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a previndre malalties.</p> <p>BL2.3. Reconèixer emocions pròpies i dels altres en accions en diversos contextos de l'entorn pròxim, reflexionant sobre les conclusions per a prendre decisions de manera respectuosa i creativa.</p>

BLOC 3.- ELS ÈSSERS VIUS

OBJEC - TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV
1 2 3 4 6 7 21 28	<ul style="list-style-type: none"> -Vertebrats (peixos, amfibis, rèptils, aus, mamífers) i invertebrats (artròpodes, mol·luscos, esponges, equinoderms, meduses, cucs). -Estructura interna i externa. -L'agricultura, estudi i cultiu d'espècies vegetals en l'aula/laboratori/hort escolar. -El procés de la fotosíntesi. -Relació del ser humà amb els animals i la seua cura. -Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc. 	<p>BL3.1. Observar i identificar les característiques externes dels vertebrats i invertebrats a partir de l'ús de material visual.</p> <p>BL3.2. Observar i identificar les característiques dels organismes amb l'agricultura, el cultiu i la cura, especialment del fet de la fotosíntesi, a través de l'observació i l'experimentació.</p> <p>BL3.3. Observar i identificar les característiques dels organismes a partir de l'ús de material visual.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -Relacions alimentàries: les cadenes alimentàries. -Altres relacions, com per exemple: mutualisme, parasitisme, etc. -Causes d'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries. 	<p>establides en els ecosistemes de l'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries, realitzant treballs de conservació i millora del medi ambient, proposant actuacions per</p>
--	---	--

BLOC 4.- MATÈRIA I ENERGIA

OBJEC - TIUS D'ÀREA A	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV
<p>10 12 15 16 17</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Classificació dels materials per les seues propietats, com per exemple: duresa, flexibilitat, etc. -Tipus d'energia i les seues transformacions. -Principals usos de l'energia i el seu consum responsable. -Comportament dels cossos davant de la llum: reflexió i refracció, espills i lents - La llum i els colors: descomposició de la llum blanca. - Força de fregament i velocitat. 	<p>BL4.1. Examinar i classificar materials i objectes per les seues propietats, per mitjà de la pràctica i l'experimentació.</p> <p>BL4.2 . Diferenciar formes d'energia i algunes de les principals propietats i utilitats, justificant la necessitat d'una energia responsable.</p> <p>BL4.3. Planificar i realitzar experiments per a reconèixer el comportament dels cossos davant de la llum, la força de fregament i la velocitat, respectant les normes de seguretat i de conservació dels materials de treball</p>

BLOC 5.- LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

OBJEC - TIUS D'ÀREA A	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV
<p>9 10 13 18 19 28</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Anàlisi del funcionament de màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic (molins, sènies, romanes, balances, trabuquets, catapultes, etc.). -Anàlisi d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles. -La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologies i productes. -Anàlisi de les necessitats pròpies d'ús de les TIC per a resoldre problemes de la vida real. -Avanços de la ciència que milloren la salut -Avanços científics relacionats amb els materials. 	<p>BL5.1 Explorar i classificar materials i objectes de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, per exemple molins, sènies, etc., justificant la seua utilitat i els principis bàsics del seu funcionament, utilitzant eines i materials apropiats i respectant les normes de seguretat.</p> <p>BL5.2. Dissenyar i construir models i prototips d'operadors i materials apropiats i informar sobre quines són les seues necessitats i avaluant-ne el resultat.</p> <p>BL5.3. Qüestionar i debatre sobre l'impacte de la tecnologia en la vida quotidiana</p>

		avanços de la ciència que reconèixer la seua contribució humanes
--	--	--

5.UNITATS DIDÀCTIQUES.

En la programació de les unitats didàctiques consten els continguts, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable vinculats a aquests, els descriptors que treballen els objectius específics de cada unitat i les competències bàsiques vinculades a cada proposta de treball de les que apareixen **en el llibre CRÒNICA 3 –Projecte Explora, d'Edicions Bromera.**

Tanmateix, totes les actuacions i propostes que fan referència a una major concreció dels continguts dels diferents àmbits que es pretenen assolir en cada activitat que faig a l'aula, com d'avaluació, desenvolupament metodològics de cadascuna de les activitats, les estratègies d'aplicació, propostes de motivació i propostes de variacions d'activitats les trobe a la guia didàctica del mateix.

DISTRIBUCIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

TRIMESTRE	Nº	TÍTOL
1º	1	LA TERRA EL NOSTRE PLANETA (15 Novembre-12 desembre)
2º	2	L'AIRE I L'AIGUA (7febrer- 6 març)
	3	EL PAISATGE (7 març-3 abril)
3º	4	LA NOSTRA TERRA (16 maig-5 juny)
	5	POBLES I CIUTATS (6 juny-22 juny)

CIÈNCIES SOCIALS

UNITAT DIDÀCTICA 1.- ORIENTACIÓ A L'ESPAI

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
L'orientació i els punts cardinals.	C. C.L. C.M.C.T. CAA C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Enumerar els quatre punts cardinals principals i conèixer els punts intermedis.	Cita el nord, el sud, l'est i l'oest. Coneix el nord-est, sud-est, nord-oest, sudoest.
Orientar-se en l'espai prenent com a referència el propi cos.	C. C.L. C.M.C.T. CAA C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Orientar-se en l'espai prenent com a referència el propi cos.	Aplica les nocions espacials. Situa els quatre punts cardinals en referència al seu cos.
Pols, eixos i hemisferis	C. C.L. C.M.C.T. CAA C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Conèixer i distingir les línies imaginàries del planeta. Cita les línies imaginàries més importants. \rightarrow Diferencia hemisferis, paral·lels, meridians i eix terrestre.	
El globus terraquí i el planisferi.	C. C.L. C.M.C.T. CAA C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Descriure i diferenciar el globus terraquí i el planisferi. Reconeix el globus terraquí i el planisferi com a formes de representar la superfície terrestre. Explica les similituds i diferències del globus terraquí i el planisferi.	
Plànols i mapes: elements i tipus.	C. C.L. C.M.C.T. CAA C.D. CSC C.I.E.E	Explicar i analitzar els diferents tipus de mapes	Reconeix el mapa físic i el polític. Coneix els mapes temàtics.

	C.E.C.		
El calendari.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Conèixer i usar el calendari com a instrument de mesura del temps. Aprendre i utilitzar adequadament el vocabulari propi de la unitat relacionat amb el tòpic.	Identifica els mesos, les setmanes i els dies. Interpreta la informació del calendari. Usa correctament el calendari. Usa adequadament el vocabulari propi del tòpic.

ACTUACIONS DEL PLA LECTOR: RECURSOS DIGITALS PER A L'EXRESSIÓ ORAL

UNITAT DIDÀCTICA 2.- L'AIRE I L'AIGUA

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
L'atmosfera.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Definir què és l'atmosfera i reconèixer les capes de què està formada. Reconèixer la troposfera com a capa on es produeixen els fenòmens meteorològics.	Explica què és l'atmosfera. Diferencia les cinc capes. Descriu els fenòmens meteorològics la capa on es produeixen
L'aire i la seua composició.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Identificar els components de l'aire i reconèixer els gasos més importants per a l'ésser humà.	Cita els principals gasos que componen l'aire.
La contaminació atmosfèrica.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Conèixer els efectes més perjudicials de l'atmosfera: l'efecte d'hivernacle i la pluja àcida.	Explica quins són aquests efectes. Coneix els motius i les conseqüències d'ambdós efectes.
Hidrosfera i distribució de les aigües.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC	Definir els tres estats de l'aigua.	Cita els estats de l'aigua Explica l'estat de l'aigua en els diferents punts de la Terra.

	C.I.E.E C.E.C.		
Precipitacions i tipus de precipitacions.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Conèixer què són les precipitacions i els tipus.	Explica l'origen de les precipitacions. Cita els diferents tipus de precipitació
El cicle de l'aigua.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Descriure el cicle de l'aigua i el seu procés. Aprendre l'efecte que té la temperatura en l'estat de l'aigua.	Explica amb paraules pròpies el cicle de l'aigua fent ús de paraules com per exemple calor, evaporació, condensació, pluja, rius, aigües subterrànies i mar. Coneix de quina manera la temperatura provoca una variació en l'estat de l'aigua.
Usos de l'aigua.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Analitzar els diferents usos de l'aigua dolça. Entendre i valorar l'ús de les depuradores d'aigües residuals	Reconeix la necessitat d'usar aigua per a la indústria, el camp i el consum humà. Explica per quin motiu s'usen depuradores

UNITAT DIDÀCTICA 3.- EL PAISATGE

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE
Definició de paisatge.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Explicar què és un paisatge i els elements més representatius del medi físic	Identifica els elements dels paisatges en la realitat i en imatges. Utilitza amb fluïdesa el vocabulari relacionat amb el paisatge
Tipus de paisatge i els elements que el formen.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Identificar el paisatge natural i el paisatge humanitzat i comparar-los.	Classifica paisatges del seu entorn aplicant diferents criteris. Distingeix entre paisatges naturals i humanitzats i els identifica
El paisatge marítim i el de muntanya. Elements que els formen Paisatge natural i paisatge modificat.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Definir, anomenar i identificar formes típiques dels relleus de muntanya i de costa, i comparar-los.	Defineix i anomena els elements que formen el paisatge de muntanya i de costa, i els identifica en la realitat i en imatges. Identifica en lectures i pintures elements de paisatges, i incorpora aprenentatges en creacions literàries i plàstiques
Definició i descripció de parc natural.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC	Explicar què és un espai protegit i conèixer les característiques principals d'un parc natural	Coneix la funció que fan els parcs natural i n'identifica els més important

	C.I.E.E C.E.C.		
Normes generals de conducta en els parcs naturals.	C. C.L. C.M.C.T C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Reconèixer i valorar la importància de cuidar el paisatge i respectar-lo.	Identifica els principals problemes ambientals que afecten els paisatges. Valora la importància de respectar i tenir cura del paisatge

ACTUACIONS DEL PLA LECTOR: RECURSOS DIGITALS PER A L'EXRESSIÓ ORAL

UNITAT DIDÀCTICA 4.- LA NOSTRA TERRA

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
El paisatge valencià: d'interior i litoral. Transformacions de la costa valenciana: factors i conseqüències.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Comparar diversos paisatges per a explicar l'acció humana en la modificació del relleu interior i costaner o del curs dels rius.	Classifica paisatges del seu entorn aplicant diferents criteris. Elabora un esquema d'arbre amb les característiques més importants dels nostres paisatges. Situa en un mapa els sistemes muntanyosos més importants del nostre territori.
Espais protegits: localització i característiques dels parcs naturals valencians.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Observar i identificar els elements d'un ecosistema i els éssers vius que hi habiten i algunes de les causes de l'extinció d'espècies relacionades amb la sobreexplotació.	Identifica diferents tipus de paisatge i anomena les modificacions que pateixen. Identifica els principals problemes ambientals que afecten els paisatges. Situa en un mapa els principals espais protegits i parcs nacionals del nostre territori.
Accions dirigides a respectar el nostre entorn natural.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC	Conèixer accions de conservació i millora del medi ambient i proposar accions per tenir-ne cura.	Practica accions dirigides a cuidar i conservar els paisatges. Valora la importància de respectar i tenir cura del paisatge.

	C.I.E.E C.E.C.		
--	-------------------	--	--

ACTUACIONS DEL PLA LECTOR: RECURSOS DIGITALS PER A L'EXRESSIÓ ORAL

UNITAT DIDÀCTICA 5.- POBLES I CIUTATS

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE
Les localitats: pobles i ciutats.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Definir localitat, territori, població i municipi, i identificar els tipus de localitats i de barris.	Defineix localitat, coneix els tipus de localitats i els usa per a comparar i classificar localitats. Enumera les característiques dels diferents tipus de localitats: poble i ciutat.
Els tipus de barris	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C. Comprendre la idea de municipi i l'estructura bàsica dels ajuntaments i conèixer els serveis municipals de què s'ocupen. Defineix municipi i coneix els elements que en formen part. Anomena i descriu els serveis municipals i identifica les tasques de cadascun.		
Les classes de poblament: urbà, rural, concentrat i dispers.	C. C.L. C.M.C.T.	Reconeix característiques pròpies de les ciutats i dels pobles, i	

La densitat de població.	C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C. Reconèixer característiques pròpies de les ciutats i dels pobles, i diferència entre població rural i urbana.	diferència entre població rural i urbana.	
La migració: emigrants i immigrants.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Analitzar les causes per les quals les persones emigren a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne	Coneix i identifica els tipus de migracions i les raons per les quals les persones emigren.
L'ajuntament i els serveis municipals.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Descriure què és un ajuntament i quina funció té en una localitat, i conèixer l'organització i les funcions de les persones que en formen part.	Explica l'estructura de l'ajuntament i les funcions que té.

ACTIVITAT CURRICULAR: ELABORAR EN EQUIPS UNA PIRÀMIDE DE POBLACIÓ.

UNITAT DIDÀCTICA 6- LA VIDA EN COMUNITAT

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
La família i les estructures familiars.	CCL CSC	Explicar l'organització familiar identificant algunes de les funcions que desenvolupen els seus membres	Explica quins són els valors i sentiments sobre els quals s'assenta la vida en família. Coneix les tasques domèstiques i aprèn a fer les tasques que té assignades.
La comunitat educativa i mecanismes de participació a l'escola.	CCL CSC CIEE	Explicar l'organització escolar identificant algunes de les funcions que desenvolupen els seus membres.	Coneix els diferents òrgans que hi ha en una escola i els càrrecs que formen l'equip directiu. Coneix el funcionament d'una

		Explicar els diferents mecanismes de participació de l'alumnat a l'escola.	assemblea de classe i la funció del delegat i del representant dels alumnes.
Canvis en la població: factors i creixement natural.	CMCT	Comprendre que les poblacions experimenten canvis i explicar els factors que els causen.	Entén que la natalitat, mortalitat, emigració i immigració modifiquen la població i calcula el creixement natural d'una població.
Manifestacions culturals populars.	CD CEC	Identificar les manifestacions culturals populars de l'entorn, reconèixer la seua evolució en el temps i valorar-les com a elements de cohesió social. Explicar alguns dels monuments de la localitat i de la Comunitat, i valorar la seua riquesa artística i cultural.	Reconeix algunes característiques pròpies de les ciutats i dels pobles. Descriu de manera oral i escrita algun dels monuments principals de la localitat.
Monuments històrics.	CD CEC	Valorar la importància dels museus, llocs i monuments històrics i mostrar una actitud de respecte cap a l'entorn i la cultura, comprendre l'herència cultural i entendre la cultura pròpia com un element d'identitat.	Explica les normes generals de conducta que cal seguir durant les visites a monuments històrics i sap què no s'ha de fer.

ACTIVITAT CURRICULAR: FER EN EQUIPS UN ARBRE GENEALÒGIC DE LA SEUA FAMILIA.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: MUSEU COMARCAL.

UNITAT DIDÀCTICA 7.- ELS SECTORS DE PRODUCCIÓ

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
Distinció i estudi dels productes naturals i elaborats.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Diferenciar entre productes naturals i elaborats i relacionar-los amb els sectors de producció	Identifica els productes que s'obtenen de la natura (naturals) i els productes que s'obtenen després d'un procés de transformació (elaborats). Sap relacionar aquests productes amb els oficis o professions del sector secundari i terciari
Els sectors de producció: primari, secundari i terciari.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	<p>Identificar i descriure exemples de professions indicant què produeixen o quin servei aporten a la comunitat i com han canviat en el temps.</p> <p>Classificar les empreses en funció del tipus d'activitat que exerceixen en el procés econòmic, des de l'obtenció o extracció de les matèries primeres fins a la distribució i comercialització de productes de consum habitual.</p> <p>Identificar les activitats que pertanyen a cadascun dels sectors econòmics i descriure les seues característiques, reconeixent les principals activitats econòmiques de la Comunitat Valenciana i la seua classificació per sectors, com l'obtenció de matèries primeres, la seua transformació en productes elaborats, la seua distribució i la seua comercialització</p>	<p>Identifica oficis i professions dels diferents sectors de producció, què produeixen o quin servei aporten a la comunitat.</p> <p>Diferencia entre treballs que pertanyen al sector primari i treballs que pertanyen al sector secundari i ho relaciona amb els productes naturals i elaborats.</p> <p>Explica les activitats rellevants dels sectors primari, secundari i terciari de la Comunitat Valenciana i les seues localitzacions.</p> <p>Coneix les característiques i la importància que té la indústria per a l'economia valenciana.</p> <p>Describeix les característiques bàsiques de les professions tradicionals.</p>
Tipus de comerç: interior i exterior.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D.	Aprenere nocions econòmiques: producció, consum, mercat, distribució i comercialització, mitjans de trans	Coneix el concepte comerç. Coneix els mitjans de transports utilitzats per a distribuir els productes i diferencia entre comerç interior i comerç

	CSC C.I.E.E C.E.C.	port, exportació i importació. Situat i identificar alguns productes que són obtinguts i/o elaborats en el territori valencià i els que són consumits en altres llocs i aquells que han sigut produïts en altres llocs i consumits a la Comunitat Valenciana, i inferir els mitjans de transport que s'han pogut utilitzar per a importar-los o exportar-los.	exterior. Aprèn a identificar els productes que no són obtinguts i/o elaborats en el territori valencià i identifica els mitjans de transport utilitzats per a transportar-los.
Descripció i identificació de la discriminació laboral.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Analitzar les causes per les quals les persones emigren a partir de casos concrets pròxims a l'entorn de l'alumne i d'altres llocs, i rebutjar la discriminació salarial o de tracte.	Analitzen les causes per les quals es produeixen les migracions i rebutja la discriminació de tracte.
Etiquetatge dels productes.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Analitzar l'etiquetatge d'un producte elaborat i conèixer les dades que hi apareixen.	Aprèn a analitzar l'etiquetatge dels productes que consumeix i el significat de les dades que apareixen en l'etiqueta.
Introducció de la publicitat.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Identificar a través de l'observació de la publicitat emesa en els mitjans de comunicació el destinatari del producte o servei i el tipus de informació. Saber descartar la publicitat enganyosa.	Identifica el destinatari del producte o servei de la publicitat i compren quin és l'objectiu de la publicitat. Identifica la publicitat enganyosa i la descarta.

ACTIVITAT CURRRICULAR: TALLER D'ANÀLISI D'ETIQUETATGE I CLASSIFICACIÓ DE PRODUCTES EL.LABORATS.

UNITAT DIDÀCTICA 8.- A L' ESCOLA!!

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
Equivalències de segle, dècada, lustre, any, mes, setmana i dia.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Identificar les unitats de mesura del temps històric (any, dècada, segle, mil·lenni, edat, era) per a iniciar-se en la localització i ordenació de fets històrics. Identificar unitats per a mesurar temps llargs i aplicar les equivalències entre aquestes.	Ordena temporalment i descriu l'evolució d'aspectes de la vida quotidiana. Localitza en el temps i en l'espai fets del passat.
Diferenciació entre temps passat, present i futur.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Utilitzar nocions i unitats temporals bàsiques (passat, present futur), i situar esdeveniments de la història de la localitat	Elabora una senzilla línia del temps amb la seua història personal.
Diferenciació entre anys abans de Crist i anys després de Crist.	CAA	Adquirir el concepte d'història, i conèixer les edats en què es divideix.	Ordena cronològicament fets històrics i utilitza línies del temps.
Identificació de les edats de la història: prehistòria, edat antiga, edat mitjana.	CAA	Adquirir el concepte d'història, i conèixer les edats en què es divideix.	Ordena cronològicament fets històrics i utilitza línies del temps.
Dades bàsiques de les diferents etapes de la història.	C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.	Representar fets en el temps. Formes convencionals de mesurar el temps: aC, dC, AEC (abans de l'era comuna) i EC o ANE (abans de la nostra era), grans edats de la història i els mil·lennis o segles que comprenen.	Elabora línies de temps per a representar fets històrics significatius de la història d'Espanya i del món, ordenar objectes o imatges relatius a la vida quotidiana o objectes artístics que reflectisquen esdeveniments o canvis que van afectar la vida de les persones utilitzant datacions convencionals (com aC, dC, ANE, AEC o EC), segle o les grans etapes que divideixen la història.
Edat moderna i descripció dels descobriments i fets més		Identificar les edats de la historia a què pertanyen algunes fonts i	Identifica les edats de la historia a què pertanyen algunes fonts i imatges.

<p>importants.</p> <p>Edat contemporània i descripció dels invents i fets més importants.</p>		<p>imatges.</p> <p>Identificar canvis senzills que es produeixen en una localitat al llarg del temps i associar-los amb les corresponents edats de la història: canvis alimentaris, de vestimenta, tecnològics, arquitectònics, comercials.</p>	<p>Explica canvis senzills que es produeixen en una localitat al llarg del temps i associar-los amb les corresponents edats de la història: canvis alimentaris, de vestimenta, tecnològics, arquitectònics, comercials.</p>
<p>Fonts d'informació històrica.</p> <p>Evolució de les ciutats en les diferents etapes de la història.</p>	<p>C. C.L. C.M.C.T. C.A.A. C.D. CSC C.I.E.E C.E.C.</p>	<p>Adquirir la idea de què són les fonts històriques i conèixer-ne una classificació</p>	<p>Defineix font de la història. Esmenta i posa exemples dels diferents tipus de fonts de la història. Identifica i classifica les fonts a partir d'imatges.</p> <p>Esmenta algunes fonts de la història representatives de cadascuna de les edats.</p> <p>Describeix i compara imatges d'una localitat en diferents edats històriques.</p> <p>Identifica i esmenta elements importants i diferenciadors en l'evolució d'una localitat al llarg del temps.</p>

ACTIVITAT CURRICULAR: ELABORAR EN EQUIP, UNA LÍNIA DEL TEMPS PER EQUIPS.

6.METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

A l'article 2 del RD126/2014 es defineix el concepte de **metodologia** com *el conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'èxit dels objectius plantejats.*

La base legal de la metodologia a utilitzar en la programació didàctica, la trobem en la **LOE**, en la seua redacció donada per la **LOMCE**, que estableix al seu **article 16** sobre els **principis generals** que: "L'acció educativa en esta etapa procurarà la integració de les diverses experiències i aprenentatges de l'alumnat, i s'adaptarà als seus ritmes d'aprenentatge".

Així mateix, al seu **article 19** sobre **principis pedagògics**, determina que: "En esta etapa es posarà especial èmfasi en l'atenció a la diversitat de l'alumnat, en l'atenció individualitzada, en la prevenció de dificultats d'aprenentatge i en la posada en marxa de mecanismes de reforç, tant prompte com es detecten estes dificultats".

La posada en funcionament d'esta base legal suposa la utilització d'una sèrie de principis educatius, l'eficàcia dels quals ha sigut contrastada en les últimes dècades. Cal ressaltar entre estos **principis generals de metodologia** que fem servir: **Motivació**, imprescindible per a qualsevol aprenentatge; **Individualització**, cada alumne és diferent (base de l'atenció a la diversitat); **Socialització**, donat que l'escola és un agent socialitzador per excel·lència;

Activitat, ja que els xiquets/es aprenen fent; **Globalització**, perquè la realitat és un tot global, tots els coneixements estan interrelacionats i l'alumnat aprèn globalment; **Interès**, que està molt relacionat amb la motivació; **Gradualitat**, perquè cal partir d'allò més simple a allò més complex; **Autonomia**, molt relacionada amb l'empreniment en Educació Primària; **Normalització, integració i inclusió**, que suposa impartir el currículum dins de la classe tenint molt en compte la inclusivitat; **Transferència o funcionalitat**, és a dir, que allò après servisca per a qualsevol situació; **Avaluació**, que ha de ser contínua, global, formativa, integradora, ...

D'altra banda, cal posar també en funcionament estos **principis de tall constructivista**: com partir dels **coneixements previs** de l'alumnat i tindre en compte el seu nivell de desenvolupament; construir **aprenentatges significatius**, millor que memorístics; potenciar un **clima d'afectivitat** a l'aula; utilitzar el **joc i la gammificació** com a recurs didàctic; desenvolupar la **capacitat d'aprendre a aprendre**; gestionar adequadament els recursos

didàctics i, en especial, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació; i afavorir la participació de la **família**.

Per últim, donat que esta programació es concreta a **l'àrea de Ciències Socials** des del punt de vista de la **metodologia específica**, **l'aprenentatge cooperatiu** és una metodologia d'ensenyament-aprenentatge, amb un fort aval d'investigacions empíriques que han permès dissenyar les activitats i avaluar els resultats obtinguts. Internacionalment, les investigacions més importants que existeixen sobre el tema són les de Johnson i Johnson (2008) i Spencer **Kagan** (2001) i en el cas d'Espanya, **Pere Pujolàs** (2008), qui ha desenvolupat el programa "Cooperar per a aprendre/aprendre a cooperar".

Per a potenciar la **motivació** per l'aprenentatge de competències, doncs, faig servir esta **metodologia activa i contextualitzada**, recolzant-me en **estructures simples d'aprenentatge cooperatiu i actuacions educatives d'èxit, com els grups interactius**, de forma que, a través de la resolució conjunta de tasques, els membres del grup coneixen les estratègies utilitzades pels seus companys i puguen aplicar-les a situacions similars.

Per a un procés **d'ensenyament-aprenentatge competencial**, les **estratègies interactives** són les més adequades, al permetre compartir i construir el coneixement i dinamitzar la sessió de classe mitjançant l'intercanvi verbal i col·lectiu d'idees. Es basa en la coresponsabilitat, la interdependència, la interacció i la participació igualitària de tots els membres, i fomenta valors com la tolerància, el respecte i la igualtat.

Per tant, **l'aprenentatge cooperatiu** valora de forma positiva **l'heterogeneïtat del meu grup**, que converteix en un recurs d'aprenentatge i està en consonància amb el desig d'una societat més equitativa, democràtica i inclusiva.

Respecte als **recursos didàctics i organitzatius**, tot seguit trobem la seua classificació:

RECURSOS

MATERIALS Amb què?	<p>Faig ús de la pròpia infraestructura del centre amb els múltiples elements que la componen, dependències, equipament, mobiliari, material fungible, etc., i en especial els recursos de la Tecnologia de la Informació i la Comunicació, de gran importància.</p> <p>Al llarg del curs, per a assegurar la revisió dels continguts del currículum, el meu alumnat farà servir els materials següents:</p> <p>CRÒNICA3 – Projecte Explora (Edicions Bromera): llibre de ciències socials per a 3r EP, amb treball d'observació i comprovació de dades, experiments...</p> <p>Recursos sonors del llibre crònica 3.</p> <p>Activitats digitals interactives vinculades al llibre.</p> <p>Fitxes d'atenció a la diversitat (reforç i ampliació).</p>					
PERSONALS Qui?	<p>El meu treball com a docent no és un treball aïllat, sinó en equip, per tant, conte amb persones i institucions que col·laboren en portar endavant esta programació didàctica.</p> <table border="1" data-bbox="354 734 1498 958"> <thead> <tr> <th data-bbox="354 734 1062 770">AGENTS INTERNS</th> <th data-bbox="1062 734 1498 770">AGENTS EXTERNS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="354 770 1062 958"> Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA. </td> <td data-bbox="1062 770 1498 958"> CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, ... </td> </tr> </tbody> </table>		AGENTS INTERNS	AGENTS EXTERNS	Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA.	CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, ...
AGENTS INTERNS	AGENTS EXTERNS					
Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA.	CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, ...					
	ESPAI	<p>Faig ús de diferents espais del centre, principalment l'aula ordinària. Respecte a l'organització del grup-classe cal dir que es fan servir diferents tipus d'agrupaments en funció de l'activitat a desenvolupar.</p> <p>També faig ús dels espais exteriors propers a l'escola i d'interès per al meu alumnat (biblioteca i ràdio municipals, teatre, agència de viatges,...).</p>				

<p>ORGANITZATIUS Cóm?</p>	<p>TEMPORALITZACIÓ</p>	<p>Sobre l'organització del temps, l'horari de l'alumnat a l'àrea de Ciències Socials serà de 2 sessions setmanals de 45 minuts. Anualment fem la següent distribució horària a les àrees de ciències, aprofitant les quatre sessions setmanals, i alternant una unitat de Naturals amb una de Socials:</p> <p>PRIMER TRIMESTRE</p> <p>UNITAT 0: LA TERRA I EL NOSTRE PLANETA UNITAT 1: ORIENTACIÓ A L'ESPAI UNITAT 2: L'AIRE I L'AIGUA</p> <p>SEGON TRIMESTRE</p> <p>UNITAT 3: EL PAISAITGE UNITAT 4: LA NOSTRA TERRA UNITAT 5: POBLES I CIUTATS</p> <p>TERCER TRIMESTRE</p> <p>UNITAT 6: LA VIDA EN COMUNITAT UNITAT 7: ELS SECTORS DE PRODUCCIÓ UNITAT 8: A L'ESCOLA</p>
--------------------------------------	-------------------------------	---

Pel que fa als **critèris de selecció dels materials treballats**, la selecció l'he fet atenent als següents criteris:

Adequació al nivell general de l'alumnat del meu grup i al nivell específic de l'alumnat amb NEE.

Presentació atractiva i lúdica dels materials.

Materials en la llengua vehicular del centre.

Adequada progressió en l'aprenentatge.

Material d'atenció a la diversitat variat i coordinat amb el manual utilitzat a l'aula.

Activitats adequades als objectiu que es pretenen treballar i assolir.

Respecte als **critèris d'utilització**, per a fer servir els materials he tingut en compte:

L'adequació al moment del procés d'aprenentatge del meu grup.

L'adequació als objectius que pretenc aconseguir.

La possibilitat de fer més atractiu este procés d'ensenyament.

En atenció als diferents ritmes i nivells que poden donar-se en el meu grup, i sempre atenent la diversitat, he planificat **DIFERENTS TIPUS D'ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.**

L'aprenentatge se sustentará en un seguit d'activitats que es concretaran en el desenvolupament de les unitats didàctiques, sobretot les plantejades **en el manual Crònica 3 – Projecte Explora, d'Edicions Bromera.**

Activitats complementàries/ extraescolars.

Les activitats complementàries i o extraescolars a la programació estaran configurades al voltant dels següents paràmetres i incloses en la PGA.

Estes activitats les porte a terme utilitzant diferents **estratègies d'ensenyament i d'aprenentatge**, basades en l'**exposició dels continguts** per la meua part, en la utilització de les **TIC**, mitjançant equips **d'aprenentatge cooperatiu**, sempre intentant potenciar la socialització i la inclusió del meu alumnat, i portant a terme **estratègies d'aprenentatge per descobriment**, basades en la indagació i la investigació.

Les activitats complementàries/ extraescolars proposades per a aquest curs referides a aquesta

àrea seran:

DIA DE LA PAU

DIA DE LA DONA

AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT. ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

La **base legal** de l'avaluació en Educació Primària la trobem a l'**article 20 de la LOE** en la seua redacció donada per la **LOMCE**. Així mateix, al **RD126/2014**, articles 11 (**promoció**) i 12 (**avaluacions**); als articles 6-7, 8-9 i 10 del **D108/2014** i de forma més específica en l'**Orde 89/2014**, del 9 de desembre, sobre documents oficials d'avaluació i altres qüestions organitzatives com la permanència extraordinària (article 101) i flexibilització curricular (article 11).

Sobre les seues **característiques**, cal dir que l'avaluació en Primària és **contínua, formativa i integradora**, tenint en compte els resultats en totes les àrees. Temporalment realitze una avaluació **inicial**, una avaluació **contínua** amb caràcter formatiu i una avaluació **final**.

En este sentit, l'**avaluació** dels processos d'aprenentatge del meu **alumnat** serà **contínua i global**, i tindrà en compte els seu progrés en el conjunt de les àrees.

Este **caràcter continu de l'avaluació** té com a objectiu principal detectar les dificultats en el moments en què es produeixen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la meua intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions del meu alumnat.

Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent, baix la meua coordinació com a tutora, celebrarà sessions d'avaluació per valorar els aprenentatges del meu alumnat. Com ja he comentat, realitzaré **tres sessions d'avaluació durant el curs**, una per trimestre, **a més d'una avaluació inicial** durant el primer mes lectiu.

A l'**avaluació inicial** on faig constar els coneixements previs dels quals parteix el meu alumnat, mitjançant l'elaboració de les proves inicials corresponents, anotant els resultats a nivell individual i de grup de la classe.

A més, en cadascuna de les sessions d'avaluació que tindrem anotaré a l'acta els acords aconseguits, les decisions adoptades i la

informació que cal transmetre als representants legals del meu alumnat sobre el seu procés educatiu.

Els resultats de l'avaluació s'expressen en els següents nivells: Insuficient (IN) per a les qualificacions negatives, Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX) per a les qualificacions positives. Per a **l'avaluació contínua** utilitze tècniques i instruments d'avaluació que especificaré una mica més endavant. Respecte a les decisions sobre promoció de l'alumnat, s'adoptaran en **l'última sessió d'avaluació del curs escolar (avaluació sumativa i final)**, en el context del procés d'avaluació contínua, tenint en compte que l'alumnat que accedisca al curs següent amb avaluació negativa en alguna de les àrees del curs o cursos precedents, rebrà els suports necessaris per a la recuperació d'estes (**art. 7 D.108/2014**), sent els referents de la promoció els criteris d'avaluació de l'àrea i curs corresponent, i la concreció que realitze en la PD (**art. 8 D108/2014**), tenint especial consideració l'àrea de *Ciències de la Naturalesa*.

Resulta imprescindible, per tant, la utilització de criteris d'avaluació i de qualificació.

Els **criteris d'avaluació** estan redactats en termes **competencials** i han de servir de referència per valorar els aspectes adquirits i consolidats, però també aquells que es presenten dificultosos o que no han sigut adquirits pel meu alumnat. Estos criteris apareixen al **D108/2014** i *descriuen allò que es vol valorar i que l'alumnat ha d'aconseguir, tant en coneixements com en competències, responent al que es pretén assolir en l'assignatura*. Per això, en cadascuna de les meues UD he dissenyat uns criteris d'avaluació relacionats amb els objectius que pretenc que aconsegueisca el meu alumnat.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

D'acord amb allò establert a **l'article 12** del **RD126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, i a **l'article 6.2** del **D108/2014**, com a mestra **he d'avaluar l'aprenentatge del meu alumnat, però també la meua pràctica docent**, i per tant cal establir una sèrie **d'indicadors d'èxit** en la meua programació didàctica.

L'objectiu és aconseguir una acció pedagògica de qualitat per intentar millorar la meua activitat docent. Només reflexionant sobre la manera de treballar i posant els mitjans adequats per millorar- la podré esmenar les possibles deficiències i dificultats i, per tant, avançar de forma correcta.

En este sentit, presente un **instrument d'avaluació de la meua pràctica docent**, que, a la mateixa vegada, és aplicable a l'avaluació de la meua pròpia programació didàctica, la qual conté una sèrie d'indicadors d'èxit de bones pràctiques docents, una escala d'autoavaluació, així com un apartat per a especificar les dificultats sorgides i unes propostes de millora de cada indicador d'èxit avaluat.

EN RELACIÓ AMB OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	SÍ	NO	OBSERVACION S
He contextualitzat en relació amb el nivell de desenvolupament i competència de l'alumnat			
Les activitats són coherents amb els objectius contemplats			
Relació entre objectius i criteris d'avaluació			
Contemple objectius i continguts de fets, procediments i actituds			
Les unitats es desenvolupen en espais de temps amplis			
La seqüència dels continguts facilita el repàs			
Establis uns mínims de suficiència en els criteris d'avaluació			
Les activitats desenvolupen suficientment els diferents tipus de continguts			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatges diferents			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat			
Les activitats estan dissenyades en consideració dels			

interessos dels meus alumnes i resulten motivadores			
EN RELACIÓ AMB LA METODOLOGIA			
Els meus alumnes participen en la formulació dels objectius, continguts i activitats			
Introduïsc habitualment el tema			
Oriente individualment el treball dels meus alumnes			
Utilitze materials d'elaboració pròpia			
Atenc a la diversitat dins del meu grup			
L'AVALUACIÓ			
Valore el treball en classe i en casa			
Inclouisc activitats de suport i ampliació			
Coneixen els criteris d'avaluació els meus alumnes i les famílies			
Corregisc els meus errors immediatament			
L'avaluació és continua			

Qüestionari d'autoavaluació PRÀCTICA DOCENT	Tutor/a	CURS	TRIMESTRE

INDICADORS	Valoració (1-4) de menor a major grau de satisfacció	Observacions i propostes de millora
-------------------	---	--

En relació amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació programats.		
<i>La PD i les UDD estan ben contextualitzades, en relació amb el nivell de desenvolupament i la</i>		

<i>competència del meu alumnat.</i>		
<i>He plantejat activitats coherents, d'acord amb els objectius establerts.</i>		
<i>Hi ha relació entre els objectius i els criteris d'avaluació.</i>		
<i>Tinc en compte l'educació en valors.</i>		
<i>La seqüenciació dels continguts facilita l'aprenentatge.</i>		
<i>Es relacionen els continguts i les activitats amb els interessos i coneixements previs del meu alumnat.</i>		
<i>Plantege activitats que assegurin l'adquisició dels objectius i continguts didàctics previstos.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatge significatiu.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat.</i>		
<i>Propose activitats variades i adequades als diferents ritmes d'aprenentatge del meu alumnat.</i>		

En relació amb la metodologia.

<i>Distribuisco el temps adequadament.</i>		
<i>Mantinc l'interès de l'alumnat partint de la seua experiència, amb un llenguatge clar i adaptat.</i>		
<i>Treballo diversos agrupaments a l'aula.</i>		
<i>Utilitze recursos variats i d'elaboració pròpia.</i>		
<i>Potencie el treball cooperatiu.</i>		

En relació amb el meu alumant.

<i>Proporcione al meu alumnat informació sobre l'execució de les tasques i indicacions sobre com podem millorar-les.</i>		
<i>Motive al meu alumnat perquè realitzen les activitats.</i>		
<i>Els ensenye a usar les TIC de manera adequada i de forma autònoma.</i>		

<i>Sóc equitativa amb tots i mostro imparcialitat.</i>		
<i>Els oferisc suport sempre que el necessiten.</i>		

En relació amb les famílies.		
<i>Els proporcione informació de manera periòdica i amb un llenguatge clar i senzill.</i>		
<i>Col·labore amb les famílies en les activitats escolars i complementàries.</i>		
<i>Realitze sessions de tutoria periòdicament.</i>		

En relació amb l'avaluació.		
<i>Revise i corregisc freqüentment els continguts, activitats i propostes.</i>		
<i>Inclou activitats complementàries de suport i ampliació.</i>		
<i>L'avaluació és contínua, global i sistemàtica.</i>		
<i>Proporcione informació al meu alumnat sobre l'execució de les tasques i sobre com poden millorar-les, afavorint també els processos d'autoavaluació.</i>		
<i>En cas d'observar objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seua adquisició.</i>		

Estos criteris d'avaluació es desglossen en **estàndards d'aprenentatge avaluable**, tal i como es mostren a cada unitat **didàctica**, i són definits com *les especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten allò que l'alumnat ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura, han de ser observables, mesurables i avaluable, i han de permetre graduar el rendiment o èxit assolits.*

Els criteris d'avaluació seran els referents per decidir sobre les qualificacions del meu alumnat, així com la seua promoció al curs vinent. No obstant, he de comptar amb els anomenats **criteris**

de qualificació que, d'alguna forma, serveixen de complements als anteriors criteris d'avaluació.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ		
Àrea CIÈNCIES SOCIALS		
QUÈ VALOREM?	CÒM HO VALOREM?	QUANT?
Adquisició de continguts treballats en les diferents UD	Control de cada unitat	40%
Deures i treballs	Resolució de tasques, treballs individuals i grupals, exposicions, observació sistemàtica, full de seguiment.	50%
Actituds dins i fora de l'aula, esforç, entusiasme, interès i ajuda a companys.	Registre d'actituds.	10%

Respecte a les tècniques d'avaluació, ja estan recollides a l'apartat anterior (columna central). Dins les tècniques de recollida d'informació cobra especial rellevància **l'ús de fulls de registre i seguiment**.

Per últim, **als pares i/o tutors legals** del meu alumnat els informo dels resultats i processos d'avaluació a través de diferents **canals d'informació** com són: l'**Agenda**, les **tutories** individuals, les **reunions** col·lectives, la plataforma de gestió del comportament **ClassDojo**, i els **Butlletins** trimestrals d'avaluació.

Pel que fa a les **activitats de reforç i ampliació**, són un conjunt d'actuacions, amb o sense suport escrit o multimèdia, que potencien, faciliten i possibiliten l'adquisició excel·lent dels objectius de l'assignatura de **Ciències socials per a tercer curs de primària**, alhora que ens permeten un millor desenvolupament de les competències bàsiques.

Les possibilitats, en aquest sentit, són:

Fitxes d'atenció a la diversitat vinculades al manual *crònica 3* – Projecte Explora d'Edicions Bromera proporcionen material adequat per a l'alumnat amb necessitat de suport o amb possibilitat d'assolir altres capacitats.

Resolució d'activitats digitals del llibre *crònica 3* – Projecte Explora d'Edicions Bromera.

Biblioteca d'aula.

Làmines relacionades amb els blocs de continguts del currículum.

Visionat de pel·lícules i documentals relacionats amb els continguts del currículum.

MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

A l'**escola inclusiva** que contempla el nostre Sistema Educatiu, cal **atendre a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions**. Els alumnes necessiten respostes educatives diferenciades, i les causes d'esta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història educativa i escolar o, fins i tot, amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula. Per tant, per atendre a la diversitat del meu alumnat, la meua actuació educativa anirà encaminada a:

Portar a terme mesures **d'ensenyament adaptatiu**, on els objectius i continguts es mantenen constants, adaptant la meua metodologia segons les característiques del meu alumnat.

Proposar **activitats diversificables** (ajustant individualment la seua dificultat a cadascú) i **diverses** (diferents per a cada alumne). Establir per a determinats alumnes propostes curriculars que suposen una **adaptació a ritme dels seus aprenentatges**.

Dissenyar les **ACI** o **ACIS** oportunes, juntament amb l'equip docent, prèvia avaluació psicopedagògica, si fóra necessari.

Fer **activitats grupals** i **agrupacions flexibles**.

Proposar programes de **suport**, **reforç** o **enriquiment curricular**, segons els casos.

Coordinar-se amb els professionals de suport a l'acció educativa del centre, a fi d'oferir un proposta curricular que done resposta a les necessitats de l'alumnat.

Entre les **MESURES ORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa II del decret d'inclusió) realitzaré una sèrie d'**ADAPTACIONS METODOLÒGIQUES** com són:

- .1 En les **EXPLICACIONS**: simplificar les instruccions; proporcionar, abans de l'explicació, un llistat de concepte clau; escriure en la pissarra la informació; promoure una participació activa; fer preguntes i demanar respostes; i assignar un company/tutor a qui ho necessite.
- .2 En les **ACTIVITATS**: ajustar el temps; segmentar les tasques; prioritzar la qualitat front a la quantitat; proporcionar reforços positius; evitar la supervisió de mode exhaustiu; ajudar en la resolució de les activitats diàries mitjançant **autoinstruccions de Meichenbaum**, i estratègies d'afrontament de l'error.
- .3 Respecte a **l'ORGANITZACIÓ**: fer servir **l'agenda**, donant estratègies per a utilitzar-la bé com, per exemple, utilitzar per a cada matèria un color; posar els horaris visibles i les normes explícites; oferir claus visuals i auditives a l'inici o conclusió d'una activitat (penjar cartell a la pissarra si toca, per exemple, temps de lectura); buscar una bona ubicació dins d'un grup base allunyat dels estímuls de la porta i les finestres; i organitzar l'espai en prestatgeries i caixes d'ordenament.
- .4 En quant al **COMPORTAMENT**: Treballar la resolució de problemes derivats de conductes disruptives; mantenir, per la meua part, un estil positiu d'interacció i propiciar la integració en el grup-classe; treballar jocs d'assertivitat i d'intel·ligència emocional; crear el racó de la pau.
- .5 Sobre els **CONTINGUTS DE CIÈNCIES**: adaptar els enunciats de les activitats perquè resulten més ràpides i senzilles de llegir; sempre mostrar les autoinstruccions davant dels enunciats de les activitats; aplicar les autoinstruccions "STOP" (PARE i deixe el llapis sobre la taula; MIRE, DECIDISC, SEGUISC I REPASE); donar més temps per a pensar; i treballar mitjançant l'aprenentatge cooperatiu.
- .6 Per últim, com a **RECURSOS HUMANS**, treballaré en equip juntament amb el mestre de suport i la resta de professionals.
- .7

Sent la **base legal** per a atendre a la diversitat la següent:

Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

Com a **MESURES EXTRAORDINÀRIES (nivell de resposta educativa III i IV del decret d'inclusió)** cada aula disposarà de la documentació de l'alumnat inclosos a aquests nivells de resposta educativa.

FOMENT DE LA LECTURA I ELEMENTS TRANSVERSALS

Respecte al **foment de la lectura, comprensió lectora i expressió oral i escrita**, cal dir que la **lectura** és important, és la **millor eina amb què comptem per a aprendre**. Cal fomentar l'hàbit lector des de totes les àrees de l'educació primària. L'ensenyament de la lectura mecànica ha de donar pas a la lectura comprensiva i s'ha de potenciar el fet de llegir com un mecanisme per a assolir tot un seguit d'objectius relacionats no sols amb la lingüística, sinó amb tots els àmbits de l'aprenentatge. A més, cal crear en l'alumnat l'hàbit lector.

Per aquest motiu, manllevat del camp de l'ensenyament de segones llengües, actualment s'ha de potenciar dos tipus de lectura diferents: la **lectura intensiva** i la **lectura extensiva**.

La lectura intensiva es treballa a l'aula, amb textos curts que ens permeten treballar les microhabilitats i els diversos tipus de comprensió. **Al manual Crònica 3 – Projecte Explora d'Edicions Bromera** hi apareixen textos explicatius, com correspon a un llibre de ciències (quadres de teoria, explicacions...), però també s'hi inclouen nombrosos fragments literaris de temàtica científica divulgativa, que donen lloc a treballs de comprensió lectora i també l'expressió, tant oral com escrita.

La **LOE**, al seu **article 18.6**, sobre organització de l'etapa de Primària, modificat per la **LOMCE**, estableix que "**Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, l'empreniment i l'educació cívica i constitucional es treballaran en totes les àrees.**" Açò mateix s'especifica en el **RD126/2014**, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària, en el seu **article 10**.

Sobre la **comunicació audiovisual, Tecnologies de la informació i de la Comunicació**, el

RD126/2014 estableix en el seu article 7 els objectius de l'etapa d'EP i en relació a este apartat determina com un dels seus objectius: *i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.* Per tant, la utilització de la comunicació audiovisual i les TIC cobren especial rellevància en el seu ús educatiu. Entenc que aprendre a través de la comunicació audiovisual no es solament conèixer les noves tecnologies o mitjans de comunicació, sinó sobretot conèixer i interpretar els llenguatges amb els que s'expressen, les estratègies comunicatives i els continguts dels seus missatges. Respecte a la meua PD:

Fem ús d'aplicacions que fomenten el treball en classe com:

Recolzament audiovisual a l'aula, ja que disposem d'un equip multimèdia complet a l'aula amb ordinador i connexió a Internet, altaveus, projector i **pissarra digital**, i molts dels continguts a treballar s'acompanyen de material audiovisual o activitats on-line.

Activitats interactives: serveixen d'introducció a les que es treballen sobre el llibre i són prèvies a l'activitat individual. Poden ser realitzades col·lectivament o individualment. La seua disponibilitat a través d'Internet permet que siguen treballades pels alumnes a casa, reforçant d'aquesta manera el treball realitzat a classe.

Recursos d'internet: també a través de la PDI accedirem a imatges, vídeos o enregistraments que reforcen els continguts treballats a classe. Seran emprats per a il·lustrar les explicacions de classe, i posteriorment per a construir activitats específiques.

En quant a **l'emprenedoria**, "Educar a un xiquet és essencialment ensenyar-li a prescindir de nosaltres". El **RD126/2014** especifica en el seu **article 10** que "Els currículums d'Educació Primària incorporaran elements curriculars orientats al desenvolupament i consecució de l'esperit emprenedor". Entre els objectius d'esta etapa, especificats en l'article 7 d'este RD, en relació a l'empreniment, destaca el de: *b) "Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en sí mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor".*

Sota estes premisses, en la meua PD sobre l'àrea de matemàtiques programaré **activitats encaminades a potenciar les iniciatives personals i l'esperit emprenedor del meu alumnat** mitjançant una **metodologia participativa i activa**, en la què el **treball col·laboratiu**, la responsabilitat, el lideratge i l'esperit d'equip cobren especial rellevància a la vegada que servisquen per a desenvolupar la competència d'aprendre a aprendre i la

competència del sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Així, doncs: treballarem el foment de **l'autonomia** de l'alumnat; proposaré situacions basades en la **vida real** que siguin interessants; presentaré tasques, **assequibles** a les seues possibilitats i capacitats, que suposen entrenar en la planificació, fixar metes i estimular la motivació de l'èxit; fomentaré la **inventiva i la generació** d'idees; promouré el **treball en equips** d'aprenentatge cooperatiu, establint rols en el treball grupal: secretari/a, portaveu, encarregat/da de materials i moderador.

Per últim, respecte a **l'educació cívica i constitucional**, en la meua PD **tindrè molt en compte l'educació en valors cívics i constitucionals** que com a continguts impregnaran tota la meua activitat educativa. La **tolerància, la convivència escolar i social, la responsabilitat, la participació i cooperació, la democràcia, la justícia, la solidaritat, el valor de la interculturalitat, la igualtat i no-discriminació per raó de gènere, el pluralisme i la diversitat** són **valors** molt apreciades que treballaré en la meua PD. El treball escolar de l'educació cívica i constitucional contribuirà al desenvolupament de la competència social i ciutadana.